KOMUNIKAT
IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W KRAKOWIE

PAŹDZIERNIK 1938 | Przedruk dozwolony | ROK I. Nr 8

Va. 8/38.

Nadzwyczajne plenarne zebranie Rady Izby. W dniu 29 września br. zgodnie z art. 35 ord. wyborczej do Sejmu odbyło się pod przewodnictwem prezesa Izby dr Jahody-Żółtowskiego Nadzwyczajne Plenarne Zebranie Rady Izby Rzemieślniczej w Krakowie dla wyboru delegatów do zgromadzeń okręgowych na terenie woj. krakowskiego.

Z ramienia samorządu rzemieślniczego zostali wybrani:

Dla okręgu nr 80 miasto Kraków:
Kozłowski Tadeusz, m. piekarski, Kraków,
Różycki Andrzej, m. wędlin., Kraków,
Kożuch Michał, m. krawiecki, Kraków.

Dla okręgu nr 81 miasto Kraków:
Miszczyński Leon, m. blacharski, Kraków,
Kobos Józef, m. stolarski, Kraków,
Steiner Izrael, m. kuśnierski, Kraków.

Dla okręgu nr 82 pow. Chrzanów, Kraków:
Kulczycki Franciszek, m. stolarski, Krzeszowice.
Dudek Piotr, m. krawiecki, Wieliczka.

Dla okręgu nr 83 pow. Bochnia, Brzesko, Limanowa:
Chrapusta Michał, m. ślusarski, Wojnicz,
Dąbrowski Ignacy, m. szewski, Limanowa.

Dla okręgu nr 84 pow. Tarnów, Dąbrowa, Mielec:
Kaczorowski Aleks., m. cukier., Tarnów,
Weinfeld Maks, m. blacharski, Tarnów,
Weryński Stanisław, m. stolarski, Mielec.

Dla okręgu nr 85 pow. Jasło, Gorlice, Dębica:
Samsonowicz Michał, m. ślusarski, Dębica.
Nowak Jan Kazimierz, m. cukierniczy, Jasło.

Dla okręgu nr 86 pow. Nowy Sącz, Nowy Targ:
Kołodziej Marian, m. fryzjerski, N. Sącz,
Chodorowicz Józef, m. mularski, N. Targ,
Preiss Jan, m. krawiecki, Rabka.

Dla okręgu nr 87 pow. Wadowice, Myślenice, Żywiec:
Batko Ludwik m. ślusarski, Wadowice,
Śpiewla Karol, m. stolarski, Kalwaria,
Moliński Andrzej, m. piekarski, Żywiec.

Dla okręgu nr 92 pow. Biała:
Płonka Józef, m. tapicerski, Biała,
Kołodziej Wojciech, m. krawiecki, Biała,
Jura Dominik, m. ślusarski, Kęty.

Va. 8/38.

Roki urzędowe Izby w Dębicy. W dniach 18 i 19 września br. odbyły się w Dębicy roki urzędowe Izby Rzemieślniczej w Krakowie dla powiatu dębickiego. W pierwszym dniu zwołano zebranie członków zarządów cechów powiatu dębickiego w lokalu chrześcijańskiego Cechu Rzemieślniczego w Dębicy, pod przewodnictwem starszego Cechu p. Samsonowicza. Na powyższym zebraniu w obecności delegata Urz. Wojewódzkiego krakowskiego i Urzędu Skarbowego w Dębicy przedstawiciele Izby omówili działalność Izby ze szczególnym uwzględnieniem spraw organizacyjnych zmian dokonanych ostatnią nowelą prawa przemysłowego, spraw kredytowych i egzaminacyjnych, oraz zmiany w ustawodawstwie podatkowym, dotyczącym rzemiosła, ulgi inwestycyjne dla okręgu C. O. P. oraz zapoznali zebranych z działalnością B. O. H. R. odnośnie dostaw i przetargów. W dyskusji zebrani przedstawiciele miejscowych cechów poruszyli bolączki rzemiosła odnośnie ustawodawstwa przemysłowego, podatkowego, spraw egzaminacyjnych i kredytowych, które bądź na miejscu wyjaśniono, bądź też powierzono do uzgodnienia i zbadania. W drugim dniu roków urzędowych Izby delegat Izby wespół z przedstawicielem Województwa i delegatem Starostwa przyjmował w lokalu Cechu petentów rzemieślników dla bezpośredniego załatwienia spraw egzaminacyjnych, cechowych i podatkowych. Ogółem przyjęto około 30 stron. Wedle ustalonego przez Izbę planu zaakceptowanego przez Zarząd Izby obecnie urządzane będą w poszczególnych powiatach roki urzędowe Izby w podobny sposób z tym, że w pierwszym dniu odbędzie się zebranie informacyjne delegatów cechów. W drugim zaś dniu obecni na rokach urzędnicy Izby będą przyjmować strony i bezpośrednio załatwiać miejscowe sprawy.

Va. 8/38.

Pogadanki dla rzemieślników. Izba powiadamia rzemiosło tut. okręgu, że z dniem 1 października br. nadawane będą przez Polskie Radio w poniedziałki w godzinach od 13—13.30 specjalne pogadanki dla rzemieślników. Z uwagi na to, że tematem tych pogadanek będą sprawy zawodowe i organizacyjne obchodzące stan rzemieślniczy, Izba uważa za wskazane, aby rzemiosło tut. okręgu zainteresowało się niniejszymi pogadankami.

Niezależnie od tego rozgłośnia Polskiego Radia w Krakowie we wtorki i soboty w godz. 15, w ramach programu rozgłośni, nadaje komunikaty Izby Rzemieślniczej w Krakowie. W komunikatach tych podawane są wyjaśnienia w sprawach organizacyjno-handlowych, podatkowych, egzaminacyjnych itp., m. i. ogłaszane są terminy przetargów i dostaw.

Gosp. II/8/38.

Dodatkowe przydziały importowe. Ministerstwo Przemysłu i Handlu ustaliło zasadę, że firmy uprawnione do korzystania z kontyngentów przywozowych, o ile jednocześnie trudnią się eksportem, mogą korzystać z dodatkowych przydziałów importowych. Dodatkowe przydziały dotyczyć mogą jedynie tych artykułów, które normalnie warsztat sprowadza. Nie uprawnia do preferencyj wywóz dokonywany na rynki clearingowe lub w drodze transakcyj wiązanych. W interesie tego rodzaju warsztatów leży, aby nie zostały one pominięte i odsunięte od korzyści preferencji.

Izba zwraca się do zarządów Cechów, aby poinformowały swoich członków o tych przywilejach. Warsztaty, które importują, a równocześnie zajmują się eksportem, mają zapodać, że dokonują eksportu, uprawiają eksport stale oraz czy wywożą na rynki wolnodewizowe. Poza tym każdy warsztat ma zapodać krótką charakterystykę, zawierającą dane o rodzaju towarów importowanych i eksportowanych, ilościach przynajmniej za ostatnie półrocze oraz wartości fakturowej. Dane co do eksportu winny być oparte na zaświadczeniach banku dewizowego o odprowadzeniu dewiz. Dane należy sporządzić w 2 egzemplarzach.

Gosp. II. 8/38.

Pozwolenia na przywóz. Izba powiadamia importerów, że podania o uzyskanie zezwoleń na przywóz z zagranicy surowców lub półfabrykatów należy wnosić w BOHR Izby do dnia 15 października br. W Izbie otrzymać można również wzory podań.

Podanie należy zaopatrzyć znaczkiem stemplowym na zł. 5, a każdy załącznik na zł. 0.50. Poza tym Izba zwraca uwagę, że z zagranicy mogą być sprowadzane tylko artykuły, nie produkowane w Polsce tak spośród surowców lub półfabrykatów, jak też i maszyn lub ich części.

Kred. 8/38.

Udzielanie bezprocentowych pożyczek. Kasa Bezprocentowego Kredytu Rzemiosła Chrześcijańskiego w Krakowie, udziela niezamożnym chrześcijańskim rzemieślnikom krakowskim bezprocentowych pożyczek. Prośby o pożyczkę należy składać w sekretariacie Kasy przy ul. św. Anny 9, I p., między godziną 12 a 14.

Va. 8/38.

Fundacja czołgu dla Armii „Polski Rzemieślnik", przez rzemiosło woj. krakowskiego. Związek rzemieślników krakowskich rzucił hasło ufundowania dla Armii czołgu pod nazwą «Polski Rzemieślnik». Utworzony Wojewódzki Komitet Rzemieślniczy fundacji tegoż czołgu rozwinął żywą akcję na terenie całego woj. krakowskiego, w wyniku której dotychczas zostało zebrane na powyższy cel ponad 13.000 złotych. Akcja zbiórkowa obecnie jest w pełnym toku, i przypuszczać należy, że z końcem października zostanie zakończona.

Zaśw. IV. 8/38.

Wydawanie zaświadczeń o faktycznej zdolności wypieku piekarń. W wykonaniu ustawy z dnia 5. VIII. 1938 o środkach finansowych dla kształtowania cen artykułów rolniczych, wprowadzono opłaty od wszelkich gatunków mąki oraz kaszy pszennej i jęczmiennej. Przy wykonywaniu kontroli nad przestrzeganiem tych przepisów, urzędy skarbowe akcyz i monopolów, kontrolować będą również i warsztaty piekarskie. Wedle przepisów rozp. Min. Skarbu z 19 sierpnia 1938, właściciel piekarni lub ustanowiony jego zastępca, obowiązany jest udzielać organom kontrolującym wszelkich informacyj oraz pomocy przy wykonywaniu czynności urzędowych, jak również okazywać prowadzone w przedsiębiorstwie księgi obrachunkowe i związane z tym dokumenty. Nadto właściciel piekarni zobowiązany jest podać organom kontrolującym faktyczną zdolność wypieku, posiadanych pieców, poświadczoną przez Izbę lub Cech rozkurz mąki, przeciętny wypiek oraz ilość dni roboczych dla każdego pieca w ciągu badanego okresu. W związku z tym Izba Rzemieślnicza w Krakowie powiadamia, iż upoważniła cechy piekarskie do wydawania odnośnych zaświadczeń dla piekarń, położonych na terenie działania cechu, bez względu na to, czy właściciel piekarni jest członkiem cechu, czy nie jest członkiem

cechu. Odpisy wydanych zaświadczeń, cechy winny niezwłocznie przesyłać do wiadomości Izby, gdzie również należy kierować sprawy sporne i wątpliwe.

Z uwagi na to, że odnośne poświadczenia służyć mają dla kontroli władz skarbowych, Izba zaleca szczególną ostrożność i dokładność przy wydawaniu zaświadczeń przez cechy, a więc, aby dane w nich zawarte były przez Cech stwierdzone lub oparte na niewątpliwych dowodach, wymiarach pieców i t. p.

Gosp. IV. 8/38.

Obowiązek ujawniania cen. Rozporządzenie z dnia 18 sierpnia 1938 roku, wydane w wykonaniu ustawy o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku, nakłada na posiadaczy wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw sprzedaży tychże artykułów, obowiązek ujawniania cen, sporządzania i posiadania w obrocie hurtowym i półhurtowym faktur oraz przedstawiania faktur na żądanie władz. W związku z tym, posiadacze danych przedsiębiorstw zobowiązani są posiadać w lokalach na miejscu widocznym i dostępnym dla kupującego cenniki na wymienione w rozporządzeniu artykuły. Ceny podane winny być także ujawnione bezpośrednio na przedmiotach powszedniego użytku i muszą być obliczone w stosunku do obowiązujących jednostek miar i wag, lub gdy to jest niemożliwe na sztuki. Ceny te winny zgadzać się z cenami istotnie pobieranymi. Na żądanie kupującego przedsiębiorstwa, obowiązane są wydawać rachunki na sprzedane przedmioty, które winny zawierać nazwę firmy, adres, datę sprzedaży, jakość i ilość towaru oraz cenę, za którą towar sprzedano.

Wedle nin. rozporządzenia przedmiotami powszedniego użytku są m. in. następujące artykuły z zakresu rzemiosła:

Pochodzenia roślinnego: pieczywa, suchary, makarony, opłatki, cukier, cukierki, czekolada i wyroby z niej. Pochodzenia zwierzęcego: mięso, przetwory i produkty uboju jak mięso wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, wędliny, słonina, smalec, łój. Artykuły odzieżowe: materiały tekstylne i odzież, materiały wełniane, lniane, konopne, jedwabne, bawełniane, pilśniowe, oraz z włókien zastępczych, a nadto gotowe wyroby ubraniowe, bieliźniane, osobiste i pościelowe. Wyroby skórzane, jak obuwie, uprząż, galanteria skórzana, futra, kożuchy.

Pod. I. 8/38.

Ustawa o podatku obrotowym a księgi handlowe. W dniu 1 stycznia 1939 wchodzi w życie nowa ustawa o podatku obrotowym. Wedle nowych przepisów, wysokość stawek podatku uzależniona jest od wysokości obrotów oraz faktu prowadzenia księgowości. Obroty przedsiębiorstw wytwarzających z cudzych materiałów do 15.000 rocznie, opłacają podatek o stawce 1.5%. Wyższe obroty tych przedsiębiorstw podlegają stawce tej samej, jeśli prowadzą księgowość handlową, jeśli nie prowadzą, stawka wynosić będzie 3%. Inne przedsiębiorstwa opłacają podatek od obrotów osiągniętych ze sprzedaży wyrobów wytworzonych na rachunek własny, oraz świadczeń usług o charakterze rękodzielniczym 1.5% przy obrotach do 50.000 rocznie, przy wyższych obrotach do 100.000 zł. ta sama stawka obowiązuje jedynie warsztaty prowadzące księgowość handlową, natomiast warsztaty nie prowadzące księgowości, płacić będą stawkę 2.1%. Przy obrotach ponad 100.000 zł. Przedsiębiorstwa prowadzące księgowość opłacać będą podatek przy stawce 2.1%, a nie prowadzące księgowości 3%.

Jak z powyższego wynika, fakt prowadzenia księgowości handlowej, a nawet księgowości uproszczonej pozwala na korzystanie z niższej stawki podatku obrotowego. W związku z tym Izba zaleca zainteresowanym warsztatom zaprowadzenie z dniem 1 stycznia 1939 tego rodzaju księgowości. Wzory ksiąg uproszczonych oraz instrukcje co do prowadzenia tego rodzaju księgowości są do nabycia w Izbie. Biuro Izby równocześnie dokonuje zaświadczenia ksiąg. Przy zamówieniu księgi należy podać datę i liczbę karty rzemieślniczej, kategorię świadectwa przemysłowego, oraz przesłać należytość za księgę i zaświadczenie wedle ceny wyszczególnionej w cenniku, który jest do przejrzenia w cechu.

Gosp. IV. 8/38.

Wymiana zboża na chleb. Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że obowiązujące przepisy o środkach finansowych na popieranie cen artykułów rolniczych, nie zabraniają wymiany zboża na chleb przez rolników w piekarniach rzemieślniczych. Tego rodzaju jednak wymiana zboża na chleb nie uprawnia odnośne piekarnie do ubiegania się o zwrot uiszczonej opłaty od mąki użytej do wypieku tego chleba ani też nie daje podstawy do przemiału otrzymanego zboża w zakładzie przemiału, bez obowiązku uiszczenia przypadającej opłaty.

Egz. 8/38.

Turnus egzaminacyjny. Izba Rzemieślnicza w Krakowie zawiadamia, iż najbliższy turnus egzaminacyjny odbędzie się od 15 listopada do 15 grudnia 1938 r., przy czym nadmienia się, iż kandydaci, którzy chcą w wyżej zakreślonym czasie przystąpić do egzaminu, winni wnosić podania do tut. Izby do dnia 15 października 1938.

Org. IV. 8/38.

Sprawy rzemiosł koncesjonowauych. Wobec wejścia w życie z dniem 1 lipca 1938 znowelizowanego prawa przemysłowego, w rozumieniu którego za rzemiosła koncesjonowane uważa się przedsiębiorstwa instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, gazowych, elektrycznych, wyrobu broni i amunicji, rusznikarskie, o ile nie są prowadzone sposobem fabrycznym, oraz kominiarstwo, Zarządy Cechów mogą przyjmować na członków cechów osoby prowadzące samoistnie wspomniane rzemiosła. Umowy o naukę tychże zawodów winny Cechy rejestrować na tych samych zasadach, jakie dotychczas obowiązywały w stosunku do wszystkich innych rzemiosł zrzeszonych w odnośnym Cechu, jak również mogą uwierzytelniać świadectwa, stwierdzające przebyty czas nauki w tychże rzemiosłach, względnie wystawiać świadectwa ukończenia nauki, zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami prawa przemysłowego.

Uczn. 8/38.

Sprawa zatrudniania terminatorów. Przychylając się do życzeń Cechów, Izba zamierza przystąpić w najbliższych już tygodniach do kontroli tych warsztatów rzemieślniczych, które zatrudniają terminatorów bez uprawnienia. Ponieważ akcję tę Izba pragnie przeprowadzić przy współudziale cechów, przeto zwraca się niniejszym do Zarządów Cechów, aby przedstawiły Izbie jednego lub więcej kandydatów spośród członków (możliwie członków Zarządu), którzy zaopatrzeni w specjalne legitymacje byliby upoważnieni przez Izbę do kontroli tych warsztatów. Kandydaci winni za pośrednictwem Cechu przesłać do Izby swą fotografię bez nakrycia głowy o wymiarze 5 × 5½ cm, oraz podać czytelnie, imię i nazwisko, zawód, wiek oraz adres. Na kontrolorów należy podawać osoby godne zaufania, które dają gwarancję właściwego spełniania poruczonych im przez Izbę obowiązków.

Va. 8/38.

Podręcznik rzemieślniczy. Ukazał się z druku «Podręcznik Rzemieślniczy», wydanie II w opracowaniu wicedyrektora Izby p. Winiarskiego Władysława. «Podręcznik» ma służyć przede wszystkim kandydatom do egzaminów czeladniczych, mistrzowskich i kwalifikacyjnych, ponieważ jednak zawiera szereg ustaw i rozporządzeń dotyczących rzemiosła jak np. rozporządzenie, regulujące stosunek liczebny terminatorów do czeladników, rozporządzenie w sprawie pracy chałupniczej i przemysłu ludowego, projekt ustawy o nowym prawie przemysłowym, specjalny rozdział dotyczący podatków, kodeksu zobowiązań i t. d., przeto Izba zaleca tenże podręcznik także do użytku cechom rzemieślniczym, wyrażając przeświadczenie, że podręcznik taki winien się znaleźć w ręku każdego z pp. Cechmistrzów i pp. Sekretarzy Cechowych, co niewątpliwie ułatwi im znakomicie prace kancelaryjno-organizacyjne. Podręcznik wysyła się po wpłaceniu na konto czekowe Izby 410-601 kwoty zł. 4.40, lub też za uiszczeniem w kasie Izby kwoty zł. 3.80.

Prenumerata roczna: w Krakowie zł 2,40, zamiejscowa zł 3,60. Cena numeru zł 0,20.

Wydawca: Izba Rzemieślnicza w Krakowie. Redaktor odp. Władysław Szydłowski. Druk W. L. Anczyca i Spółki w Krakowie